

Quick scan ecologie

Ruige weg 79 te Sint Maartensvlotburg

20 december 2019

Samenvatting

Op Locatie Ruigeweg 79 te Sint Maartensvlortburg worden bouwplannen voorbereid. Onderzocht is of effecten op beschermde natuurwaarden zijn uit te sluiten.

Gebleken is dat vleermuizen, huismus, kleine marsters en buizerd niet zijn uit te sluiten.

Een aanvullend soortgericht onderzoek is noodzakelijk.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

Het is niet uit te sluiten dat er een toename van de emissie van stikstofverbindingen ontstaat.

Inhoud

2 - Inleiding

3 - Beschrijving gebied

4 - Waarnemingen

7 - Analyse

9 - Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	123 bouwadvies
Projectnummer	19.280
Datum	30 januari 2020
Auteur	Michel Nieuwhof
Gecontroleerd	P.J.H. van der linden
Status	concept

*Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl*

Inleiding

Op Locatie Ruige weg 79 te Sint Maartensvlortburg worden plannen voorbereid. De plannen betreffen het verwijderen van alle agrarische bebouwing, met uitzondering van de stolpboerderij en het zomerhuis. Het zomerhuis zal worden opgeknapt en een tweede woning zal op het erf worden toegevoegd. De Stolp zal worden gerestaureerd. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 18 december 2019 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden

Ligging van de Natuurnetwerk Nederland(rood) en Weidevogelleefgebieden(blauw).

De locatie betreft boerenerf gelegen aan de Ruige weg 79 in het dorp Sint Maartensvlotburg gemeente Schagen. Het erf beschikt over een stolpboerderij, een zomerhuis, agrarische bebouwing in de vorm van opslagschuren. De locatie is in de directe omgeving omsloten door agrarisch grasland aan de west, noord en oostzijde, ten zuidoosten en zuiden van het perceel zijn woningen aan te treffen en een brede watergang. De Natura 2000-gebieden liggen op relatief grote afstand. Op 2 kilometer van de onderzoekslocatie ligt het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen. Dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op 700 meter afstand van de onderzoekslocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000 gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

Weidevogelleefgebied

De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking. De weidevogelleefgebieden liggen op 100 meter afstand van het perceel.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 18 december 2019 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocaties. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocaties sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocaties en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 18 december 2019 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof helder, droog weer met een temperatuur van 8 °C en windkracht 3 Bft uit het zuidwesten.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Er zijn geen waarnemingen van vleermuizen in het dorp Sint Maartensvlotburg of in de omgeving bekend. Ten zuiden van de Ruigeweg waarnemingen van huis-mussen gemeld. Van de gierzwaluwen worden geen waarnemingen gemeld. Er zijn geen meldingen bekend van marters nabij de planlocatie of Sint Maartensvlotburg. Onduidelijk is of er sprake is van een waarnemerseffect. Er zijn verschillende meldingen van buizerd ten noordwesten aan de Parallelweg en de Ruigeweg ten westen van de planlocatie. Van de rugstreeppad zijn er geen waarnemingen bekend uit de omgeving. Waarnemingen van uilen zijn evenmin bekend.

Vegetatie en planten

Op de planlocatie zijn verschillende soorten bomen aangetroffen zoals elzen, essen, populier, schietwilg, grote coniferen en een aantal fruitbomen. Op het noordoostelijke deel van het perceel staat langs de rand van het perceel riet rondom een grote bra-menstruik. Tussen de ruigte door groeit grote kaardenbol. Het perceel is verder beplant met veel algemeen voorkomende tuinplanten en struiken zoals buxus, haagbeuk en hult.

Tijdens het oriënterend onderzoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocaties ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaard beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend – alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Op de planlocatie zijn geen sporen van vleermuizen waargenomen. De locatie beschikt over een stolpboerderij met dakriet en een strook pannen aan de goot. De pannen ver-

tonen kieren en gaten waardoor toegang tot het dak mogelijk is. Het zomerhuis vertoont enkele kieren langs de dakranden. Vleermuizen kunnen via de openingen onder het dak komen. De overige bebouwing in de vorm van schuren en een opslagloods zijn ongeschikt voor vleermuizen. In de bomen op het perceel zijn geen holtes aangetroffen die geschikt zijn voor vleermuizen. Aanwezigheid van vleermuizen in deze bomen is uit te sluiten. In de bebouwing zijn vleermuizen niet uit te sluiten.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

De kans op een jachtgebied is aanwezig langs de begroeiing op het erf; echter het zal geen essentieel jachtgebied zijn omdat in de omgeving veel vergelijkbare gebieden aanwezig zijn. Potentiële vliegroutes zijn afwezig gezien door het ontbreken van lijn-vormige objecten.

Onderzoek naar het gebruik van de erfbepplanting door vleermuizen is noodzakelijk als de bomen langs de randen van het erf gekapt worden.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen de planlocatie is een kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel, spitsmuizen en muizen. De omgeving en de planlocatie is geschikt habitat voor marters. Op de planlocatie zijn een aantal schuurtjes aanwezig en diverse geschikte materialen als schuilplek van de marters. De kans op aanwezigheid van de marters op locatie is niet uit te sluiten.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. De locatie beschikt enkel over een stolpboerderij met dakriet en een deel met pannen die uitkomen in de dakgoot. Via de goot is het dak toegankelijk voor huismussen. Het zomerhuis beschikt over een dakplaten dak die uitkomen in de goot. Ook het dak van het zomerhuisje is toegankelijk voor de huismus.

De gebouwen zijn niet geschikt voor de gierzwaluwen, er zijn geen openingen aangetroffen waarachter een nestplek voor de gierzwaluw kan zitten. Gierzwaluwen kunnen in gevels en onder steile daken zitten. De gierzwaluwen kan worden uitgesloten.

De bomen op het perceel beschikken niet of geschikt voor roofvogels of uilen. Er is een vogelnest aangetroffen hoog in een van de bomen aan de oostzijde van het perceel. Gezien de vele waarnemingen van buizerds in de omgeving is de mogelijkheid van een Buizerdhorst niet uit te sluiten. Er zijn geen overige sporen van roofvogels of uilen waargenomen op of directe omgeving van de planlocatie.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving en op de planlocatie is de kans op aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels aanwezig in de struiken en bomen op het erf. Er moet reke-

ning gehouden worden met het broedseizoen voor het uitvoeren van de werkzaamheden en het eventueel verwijdering van struiken en bomen.

Herpetofauna en vissen

Er is geschikt oppervlaktewater aanwezig in de omgeving van het perceel. Watergebonden algemeen voorkomende organismen worden verwacht.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocaties voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocaties.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen en huismussen niet zijn uit te sluiten. Gelet op de geplande werkzaamheden is een effect niet op voorhand uit te sluiten. Een aanvullend soortgericht onderzoek is noodzakelijk.

In een van de bomen langs het erf is een nest aangetroffen. Er kan niet uitgesloten worden dat dit een Buizerdnest betreft. Om hier uitsluitel over te verkrijgen is een vervolgonderzoek noodzakelijk,

De locatie beschikt over geschikt habitat voor marters. De aanwezigheid van marters op de planlocatie is op voorhand niet uit te sluiten. Een vervolgonderzoek naar marters is noodzakelijk om te beoordelen of er een effect ontstaat.

De aanwezigheid van amfibieën binnen de planlocatie is mogelijk. Werkzaamheden dienen buiten de kwetsbare periode uitgevoerd te worden. Algemene broedvogels zijn eveneens waarschijnlijk aanwezig. Het eventueel noodzakelijke verwijderen van deze begroeiing dient buiten het broedseizoen plaats te vinden, overige werkzaamheden moet buiten het broedseizoen starten.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhoppen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende

dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ongeveer 2 kilometer van de planlocatie. De werkzaamheden betreffen het verwijderen van alle agrarische bebouwing, met uitzondering van de stolpboerderij en het zomerhuis. Het zomerhuis zal worden opgeknapt en een tweede woning zal op het erf worden toegevoegd. De Stolp zal worden gerestaureerd. Een toename van de emissie van stikstof is niet op voorhand uit te sluiten. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op korte afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Op Locatie Ruigeweg 79 te Sint Maartensvlortburg worden plannen voorbereid. De plannen betreffen het verwijderen van alle agrarische bebouwing, met uitzondering van de stolpboerderij en het zomerhuis. Het zomerhuis zal worden opgeknapt en een tweede woning zal op het erf worden toegevoegd. De Stolp zal worden gerestaureerd.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie is gebleken dat vleermuizen en huismussen niet zijn uit te sluiten. In een van de bomen langs het erf is een nest aan getroffen, dat mogelijk van de buizerd is. De locatie beschikt over geschikt habitat voor marters. De aanwezigheid van marters op de planlocatie is niet op voorhand uit te sluiten.

Voor werkzaamheden wordt een vervolg onderzoek geadviseerd. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

De aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën is mogelijk. Werkzaamheden dienen buiten de kwetsbare periode uitgevoerd te worden (niet in de winter baggeren). Algemene broedvogels zijn waarschijnlijk aanwezig. Het eventueel noodzakelijke verwijderen van deze begroeiing dient buiten het broedseizoen plaats te vinden.

Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen, huismus, kleine marters en buizerd is noodzakelijk.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

Het is niet uit te sluiten dat de emissie van stikstofverbindingen toeneemt.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Hoogetboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menk-veld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruiterbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.

provincienoordholland.nl
waarneming.nl